

Στο νέο ενημερωτικό δελτίο τους για τη Λέσβο, που δημοσιεύεται σήμερα, το ΕΣΠ και η Oxfam επισημαίνουν πως:

- Παρά την πρόοδο που συνεχίζει να σημειώνεται, ο προσωρινός καταυλισμός στο Μαυροβούνι («Μόρια 2.0», όπως αποκαλείται) εξακολουθεί να στερείται βασικών υποδομών, όπως θέρμανση, ζεστό νερό και εγκαταστάσεις πλυντηρίων, ενώ οι συνθήκες παραμένουν συνολικά ανεπαρκείς. Εν όψει και της εγγενούς ακαταλληλότητας της παρατεταμένης διαμονής σε σκηνές, πολλοί διαμένοντες θα δυσκολευτούν να αντιμετωπίσουν τις συνθήκες του χειμώνα.
- Εν μέσω της αύξησης των κρουσμάτων COVID-19, η νέα γενική απαγόρευση κυκλοφορίας στην Ελλάδα επηρεάζει και πάλι δυσανάλογα τους ανθρώπους του καταυλισμού. Η πρόσβαση τους σε βασικές υπηρεσίες και υποστήριξη γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη, λόγω των συγκριτικά αυστηρότερων μέτρων περιορισμού της μετακίνησης, που τους έχουν επιβληθεί.
- Σχεδόν τρεις μήνες από τις πυρκαγιές στη Μόρια, η έλλειψη ξεκάθαρων οδηγιών και ο *ad hoc* τρόπος λειτουργίας της Υπηρεσίας Ασύλου στη Λέσβο, εγείρει πολλαπλά ερωτήματα και ανησυχίες ως προς το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας ασύλου, όπως έχει επισημανθεί από τις νομικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο νησί.
- Στα μέσα Νοεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφώνησε να χρηματοδοτήσει πλήρως τρία νέα κλειστά-ελεγχόμενα κέντρα υποδοχής στα νησιά της Σάμου, Κω και Λέρου, ενώ πιο πρόσφατα υπέγραψε σύμφωνο συνεργασίας για τη δημιουργία νέου καταυλισμού και στο νησί της Λέσβου. Τα κονδύλια που έχουν διατεθεί προς αυτό το σκοπό, υπολείπονται των κονδυλίων που έχουν διατεθεί για την αξιοπρεπή στέγαση των αιτούντων άσυλο στον αστικό ιστό (πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ), ενισχύοντας το αποτυχημένο μοντέλο υποδοχής σε μεγάλα κέντρα στα σύνορα της Ε.Ε. Παράλληλα, αναμένεται να τετραπλασιάσουν τον αριθμό των θέσεων διοικητικής κράτησης σε αυτά τα νησιά. Αυτές οι εξελίξεις έρχονται στον απόηχο της νέας έκθεσης της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT), η οποία για μια ακόμη φορά έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για τη υπέρμετρη στήριξη των Ελληνικών Αρχών στη διοικητική κράτηση, ως μέτρο ανταπόκρισης στις προκλήσεις που γεννά ο αναγκαστικός εκτοπισμός ανθρώπων από τις εστίες τους.

Τέλος, το ΕΣΠ και η Oxfam επαναλαμβάνουν τα πάγια αιτήματά τους προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα Κράτη μέλη της ΕΕ να:

- Μοιραστούν την ευθύνη υποδοχής και προστασίας των προσφύγων και αιτούντων άσυλο που βρίσκονται/φτάνουν στην Ελλάδα, ώστε να καταστεί εφικτός, καταρχάς, ο έμπρακτος σεβασμός των δικαιωμάτων τους, αλλά και η ελάφρυνση της δυσανάλογης πίεσης που ασκείται στο ελληνικό σύστημα υποδοχής και ασύλου τα τελευταία πέντε έτη.
- Καταργήσουν το μοντέλο υποδοχής σε παντός τύπου Κέντρα (ανοιχτά, κλειστά, ελεγχόμενα) στα σύνορα της ΕΕ, το οποίο, ιδίως από την εφαρμογή της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας και έπειτα, έχει πλήρως αναδείξει την ασυμβατότητά του με το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως και με την αρχή της αλληλεγγύης, που οφείλει να διέπει τα κράτη-μέλη και τις κοινωνίες της ΕΕ.

Παράλληλα, ωστόσο, το ΕΣΠ και η Oxfam επισημαίνουν και την αναντίρρητη ευθύνη της ελληνικής Πολιτείας, η οποία, ιδίως εν μέσω πανδημίας, θα πρέπει να διασφαλίσει:

- Την άμεση μεταφορά ιδίως των πλέον ευάλωτων προσφύγων και αιτούντων άσυλο από τη Λέσβο σε κατάλληλες και αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης στην ενδοχώρα και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.
- Την απρόσκοπτη πρόσβαση των αιτούντων άσυλο σε μια δίκαιη και αποτελεσματική διαδικασία ασύλου, εξασφαλίζοντας την πρόσβαση όλων στο Ίντερνετ και υποστηρίζοντας όσους δεν έχουν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κινητό τηλέφωνο ή επαρκή γνώση της τεχνολογίας. Οι εγκαταστάσεις της Υπηρεσίας Ασύλου θα πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση της αρχή της εμπιστευτικότητας κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων και την τήρηση των μέτρων προστασίας κατά του Covid-19 σε όλους τους χώρους, ιδίως τη δυνατότητα κοινωνικής αποστασιοποίησης στους χώρους αναμονής.